

Litografiska Tryckeribolaget, Helsingfors.

FINSKA FOGELÄGG

SUOMEN LINTUIN MUNIA

TECKNADE AF

KUVANNUT

G. SUNDMAN.

MED TEXT AF

TEKSTILLÄ VARUSTANUT

J. A. PALMÉN.

V.

HELSINGFORS,

FINSKA LITTERATUR-SÄLLSKAPETS TRYCKERI,

1883.

Vadare.

(Fortsättning).

Kahlaajia.

(Jatkoa).

Limosa aegocephala LINN. (melanura LEISL.)

(Nilsson II 201, Holmgren 801, Westerlund 194, v. Wright-Palmén 134, Malmberg 110, Mela 176, Kinberg *) 386).

Rödspof.

Denna art förekommer väl enligt *Meves* vid mynningen af floden Svir, men något datum för fynd af ägg står oss lika litet till buds som något exemplar i våra samlingar. Det afbildade ägget är från trakten af Volga och tillhör *Melas* samling; uti hr *Brusiins* samling förvaras en kull från Estland *a*); en annan dylik (*b*) tagen den 6 juni 1879 tillhör hr *Hougborg*; dessa ega dimensionerna

Längd, Pituus:	57,4	55,8	55,1	53,5	59	58	55,4	52	mill.
Bredd, Paksuus:	<i>a</i>) 37,7	38	38,4	36,2;	<i>b</i>) 36	38,5	36,8	38,4	mill.

Mustapyrstö-kuovi.

Tämä laji löytyy tosin *Meveksen* mukaan Syvärijoen suulla, mutta mitään päivämäärää munan löydöstä meillä ei ole ja yhtä vähän meillä on sen munia kokoelmissamme. Kuvattu muna on Volgan seuduilta ja kuuluu *Melan* kokoelmaan; herra *Brusiinin* kokoelmassa on pesye Virosta (*a*); toinen samanlainen (*b*) otettu 6:nä päivänä kesäkuuta 1879 on hr. *Hougborgin* kokoelmassa; ne ovat kooltaan

Limosa lapponica LINN. (rufa TEMM.)

(Nilsson II 204, Holmgren 803, Westerlund 195, v. Wright-Palmén 130, Malmberg 111, Mela 177, Kinberg 379).

Myrspof.

Hos oss har myrspofven anträffats häckande på myrar i de inre delarne af lappmarken; de flesta fynd hafva blifvit gjorda vid Kyrö by af Kittilä socken. År 1867 erhöill *Mela* ägg tagna i Muonioniska den 23 juni, och *Kinberg* omtalar ägg tagna vid Kyrö by i Kittilä år 1865 den 16 juni, år 1866 den 18, år 1868 den 17 juni. Likaså har mag. *E. Hougborg* meddelat, att han från Kittilä socken erhöillit

Punakuovi.

On meillä tavattu pesivänä jängillä Lapin sisä osissa; useimmat löydöt ovat tehtyt Kyrön kylässä Kittilässä. Vuonna 1867 sai *Mela* munia, otetut Muonioniskassa kesäkuun 23 päivänä, ja *Kinberg* mainitsee munia Kyrön kylästä Kittilässä kesäkuun 16 päivästä v. 1865, 18 p. kesäk. 1866 ja 17 p. kesäk. 1868. Samoin on hr. *Hougborg* saanut pesyeitä Kittilästä (*a*) Kiistalan kylästä 6 p:ltä kesäkuuta ja (*b*)

*) Sundevall, Svenska foglarna. Stockholm 1856—1871.
(Sundevall-)Kinberg, Svenska foglarna; fortsättning. Stockholm 1883.

kullar tagna vid Kiistala by den 6 juni (a) och den 10 juni 1880 (b), samt vid Tepasto by den 10 juni (c) och ännu i medlet af månaden år 1881. Dessa tre kullar hade följande mått:

Längd, Pituus:	a)	49,6	49	47,6	b)	54,5	54	52	c)	53,8	53	52	51	mill.
Bredd, Paksuus:		34,5	33,3	33		37,3	37,4	36		37	37,5	38,3	37,4	mill.

10 p. kesäk. 1880, sekä (c) Tepaston kylästä 10 p. kesäk. 1881 ja vielä saman kuun keskipaikoilta viimeksi mainittuna vuonna. Näiden kolmen pesyeen munat ovat kooltaan:

Numenius arcuata LINN.

(Nilsson II 195, Holmgren 797, Westerlund 193, v. Wright-Palmén 120, Malmberg 140, Mela 177, Kinberg 358).

Storspof.

Utbredd öfver vårt område ungefär ända till polcirkeln, är ej känd från Lappmarkens inre delar, men uppträder åter vid Varangerfjord. Den lägger sina fyra ägg på ett obetydligt underlag af grässtrån uppå öppna fuktiga, helst tufviga ängar, ibland äfven på tufvor i kärr eller på ljunghedar. De anträffas vanligen redan i förra hälften af maj månad, men någon gång, särskildt i norden, först mot slutet af samma eller början af följande månad. Följande data hafva blifvit meddelade:

Halikko (*Levison*) den 10 maj 1869, med nära fullgångna ungar;
S:t Marie (*Levison*) den 30 april 1862;

Lemo (*A. Grunér*) i medlet af maj 1879;

Viks ladugård vid Helsingfors (*G. Wasenius*) kull af tre ägg den 3 juni 1880, och en med två ägg den 28 maj 1883;

Harviala i Vonå (*Brusin*) kull (a) den 8 maj 1882; det afbildade exemplaret är från Harviala och tillhör *G. Sundmans* samling;

Från Tavastehustrakten har dessutom mag. *O. Collin* meddelat oss följande data för fulla kullar af fyra ägg: färsk kull på en af tufvar bildad holme i Hattelmaa träsk i Vonå den 15 maj 1883; likaså i Tuulois, Pohjais på ett kärr den 11 maj 1882; 5 stycken bon med något legade ägg å ett kärr på Poransaari Takamaa i Hattula den 18 maj 1882; i sistnämnda socken år 1883 färska kullar den 15 maj, samt med fullgångna ungar å Albacka den 6 juni (*O. Sevón*);

Kalvola (*O. Collin*) fyra friska ägg ännu den 2 juni 1881;

Pälkäne (*O. Collin*) i slutet af maj 1878;

Ruskeala (*Suhonen*) kull af tre ägg (b, *Hougborgs* samling) den 26 maj 1882;

Jännevirta by nära Kuopio (*Aschan*) nästan fullgångna ungar den 9 juni 1881;

Iso kuovi

Meidän alallamme pohjoispiirin seuduille asti on iso kuovi yleinen kesälintu; Lapin sisäosista se ei ole tunnettu, mutta tavataan taas Varankivuonon rannoilla. Se munii neljä munaa vähäiselle kuloheinä pohjustalle aukeille kosteille, mieluummin mättäisille niityille, joskus myös mättäälle suossa tai kanervakankaalle. Niitä tapaa tavallisesti jo toukokuun alkupuolella, mutta joskus, varsinkin pohjoisessa, vasta saman kuun lopulla tahi seuraavan kuun alussa. Seuraavat päivämäärät ovat meille ilmoitetut:

Halikossa (*Levison*) 10 p. toukok. 1869, melkein täysikehittyneillä pojilla;

Räntämäellä (*Levison*) 30 p. huhtik. 1862;

Lemulla (*A. Grunér*) toukokuun keskipaikoilla 1879;

Viikin karjatalon maalla Helsingin pitäjässä (*G. Wasenius*) kolmen munan pesye kesäkuun 3 päivänä 1880 ja kaksi munaa 28 p. toukok. 1883;

Harvialassa Vanajalla (*Brusin*) pesye (a) 8 p. toukok. 1882; kuvattu muna, Harvialasta, kuuluu *G. Sundman*'in kokoelmaan.

Hämeenlinnan seudusta on maisteri *O. Collin* antanut meille seuraavat päivämäärät täysille neljän munan pesyeille: tuores pesye mättäistä muodostuneella saarella Hattelmaan järvessä Vanajassa 15 p. toukok. 1883; samoin Tuuloisten Pohjaisissa suolla 11 p. toukok. 1882; 5 pesyettä johonkin määrin haudottuja munia suolla Poransaaren Takamaalla Hattulassa 18 p. toukok. 1882; viimeainitussa pitäjässä tuoreita pesyeitä 15 p. toukok. 1883 ja täysijoutuneilla pojilla 6 p. kesk. samana vuonna (*O. Sevón*);

Kalvolassa (*Collin*) neljä nuorta munaa vielä 2 p. kesäk. 1881;

Pälkäneellä (*Collin*) toukokuun lopulla 1878;

Uleåborg (*Brander*) den 15 och 25 maj 1861;
Nedertorneå (*Hougborg*), kull den 25 maj (*c*), den 30 maj och 12 juni 1879, samt den 5 juni 1880 (*d*).

Alla af oss antecknade mått utaf enstaka ägg (utom ett från Borgå, 72×47 mill.) falla inom gränserna för de här citerade kullarnes mått, och utelämnas därför här.

Längd, Pituus:		$\frac{71}{47,2}$	$\frac{69}{46}$	$\frac{68,7}{46,2}$	$\frac{66,6}{45}$;	$\frac{68,5}{46}$	$\frac{66,6}{45,5}$	$\frac{66,3}{44,6}$;	$\frac{69,4}{45,5}$	$\frac{68,4}{44,5}$	$\frac{67,3}{44,7}$	$\frac{66}{43,7}$;	$\frac{66,5}{46}$	$\frac{63,5}{44,8}$	$\frac{62}{44,6}$	mill.
Bredd, Paksuus:	<i>a)</i>						<i>b)</i>				<i>c)</i>					<i>d)</i>			

Numenius phaeopus LINN.

(Nilsson II 198, Holmgren 798, Westerlund 194, v. Wright-Palmén 124, Malmberg 110, Mela 178, Kinberg 369).

Småspof.

Likasom föregående art är äfven denna utbredd öfver större delen af vårt område, men finnes tvertom ymnigt i dess nordligaste skogbevuxna delar och sparsammare mot södern, der den i sydvestliga delen af landet föga nog alls häckar. Dess bo anträffas på samma slags lokaler som storspofvens och, åtminstone i norden, vanligen i juni månad, såsom framgår ur de meddelade data:

Muonioniska den 10 juni 1867 (*Sahlberg* och *Palmén*); samma dag 1866 och 1868 enligt *Kinberg*. Mag. *Hougborg* har härifrån erhållit kullar tagna den 9 och den 13 (*a*) juni 1880, den 12 (*b*) juni 1881, samt den 4 juni 1882;

Kittilä (*Hougborg*), kull den 8 (*c*), den 10 (*d*) och den 12 (*e*) juni 1880, samt den 9 (*f*) juni 1882;

Sodankylä (*N. Sundman*), kull den 7 juni 1882 (*g*);

Nedertorneå (*Hougborg*), kull den 5 juni (*h*) 1879 och den 7 juni (*i*) 1882;

Pudasjärvi (*Brander*) den 14 juni 1868 och midsommartiden 1869;

Sotkamo (*Hollmerus*) fyra legade ägg år 1871 redan den 28 maj; tvenne ägg den 7 juni 1877 och tre den 11 juni 1878.

Suonenjoki, ägg den 27 juni 1867 (*Mela*), och tvenne ägg i början af juni 1869 (*Warén*); den 20 maj 1879 tog Warén härstädes det afbildade ägget, som förvaras i *G. Sundmans* samling;

Ruskealassa (*Suhonen*) kolmen munan pesye (*b*, *Hougborgin* kokoel-massa) 26 p. toukok. 1882;

Jännevirrån kylässä lähellä Kuopiota (*Aschan*) melkein täysi-kehittyneitä poikia 9 p. kesäk. 1881;

Oulussa (*Brander*) 15 ja 25 pp. toukok. 1861.

Alitorniossa (*Hougborg*), pesyeitä 25 p. toukok. (*c*), 30 p. toukok. ja 12 p. kesäk. 1879, sekä 5 p. kesäk. 1880 (*d*).

Kaikki mittaamamme yksityiset munat (paitsi yksi Porvoosta, 72×47 mill.) soveltuvat tässä mainittujen pesyeiden mittain rajoihin, ja jätetään sen vuoksi pois.

Pieni kuovi.

Samoin kuin edellinen laji on tämäkin levinnyt yli suurimman osan alaamme, mutta löytyy päinvastoin runsaimmin sen pohjoisimissa metsäisissä osissa ja harvinaisempana etelään päin, eikä ole tietoa pesiikö se ollenkaan maamme lounaisosissa. Sen pesän löytää samantlaisilta paikoilta kuin ison kuovin ja, ainakin pohjoisessa, tavallisesti kesäkuussa, niinkuin näemme seuraavista päivämääristä:

Muonioniskassa 10 p. kesäk. 1867 (*Sahlberg* ja *Palmén*); samana päivänä 1866 ja 1868 *Kinbergin* mukaan; Maist. *Hougborg* on saanut pesyeitä otetut 9 ja 13 päivänä (*a*) kesäk. 1880, 12 (*b*) p. kesäk. 1881, sekä 4 p. kesäk. 1882;

Kittilässä (*Hougborg*), pesye 8 (*c*), 10 (*d*) ja 12 (*e*) pp. kesäk. 1880, sekä 9 (*f*) p. kesäk. 1882;

Sodankylässä (*N. Sundman*), pesye 7 p. kesäk. 1882 (*g*);

Alitorniossa (*Hougborg*), pesye 5 p. kesäk. (*h*) 1879 ja 7 p. kesäk. (*i*) 1882;

Pudasjärvellä (*Brander*) 14 p. kesäk. 1868 ja juhannuksen aikaan 1869;

Sotkamossa (*Hollmerus*) neljä haudottua munaa vuonna 1871 jo toukokuun 28 päivänä; kaksi munaa 7 p. kesäk. 1877 ja kolme 11 p. 1878;

Suonenjoella munia 27 p. kesäk. 1867 (*Mela*), ja kaksi munaa

kesäkuun alussa 1869 (*Warén*); toukok. 20 p. 1879 otti *Warén* siellä tässä kuvatun munan, joka säilytetään *G. Sundman*'in kokoelmassa; Ruskealassa (*Suhonen*), pesye (*k*) 26 p. toukok. 1882.
Tässä annamme kymmenen pesyeen mitat:

$$\begin{array}{l} \text{Längd, Pituus:} \\ \text{Bredd, Paksuus:} \end{array} \quad \begin{array}{l} a) \frac{58,4}{41} \frac{58}{40} \frac{58}{39,2} \frac{55,3}{40}; \quad b) \frac{59}{39} \frac{58,2}{40} \frac{57,8}{39,6} \frac{57}{37}; \quad c) \frac{56,4}{40} \frac{56}{40} \frac{55,1}{39,2} \frac{55}{40}; \quad d) \frac{54,8}{39,3} \frac{54,6}{39,2} \frac{53,6}{40} \frac{52,4}{39,3}; \quad e) \frac{58,5}{40} \frac{58,5}{39,6} \frac{58}{39,5} \frac{56,8}{39,3}; \quad f) \frac{64}{42,8} \frac{62,5}{43,5} \frac{61}{43,4} \frac{61}{42}; \\ g) \frac{58,7}{39,9} \frac{58,3}{40,1} \frac{58}{40,3} \frac{57,3}{40,4}; \quad h) \frac{59,2}{48,6} \frac{58}{40} \frac{57,3}{39,2} \frac{56,2}{38,3}; \quad i) \frac{56}{39} \frac{54,4}{39,3} \frac{54,2}{38,2} \frac{54}{39}; \quad k) \frac{63}{41,8} \frac{62,3}{41} \frac{57,3}{41} \frac{56}{40,7} \text{ mill.} \end{array}$$

(Nilsson II 214, Holmgren 817, Westerlund 200, v. Wright-Palmén 148, Malmberg 111, Mela 179, Kinberg 414).

Musta vikla.

Maamme pohjoisemmissa osissa pesii tämä lintu yleisesti mäntymetsän ympäröimillä jängillä, mutta myös mäntyrajaa ylempänä lähelle tunturivyöhykettä; etelään päin se harvenee vaikka sen pesimisala ulottuu ainakin pohjois Savoon asti. Pesiminen tapahtuu kesäkuussa niinkuin seuraavat muistoonpanot osoittavat:

Inarissa (*Kinberg*'in mukaan) kesäkuussa 1871:

Enontekiäisissä (*Mela*) täysi nelimunainen pesye 18 p. (a), sekä 28 p. kesäk. 1867;

Muonioniskassa (*Knoblock, Kinberg*'in mukaan) 10 p. kesäk. 1865 ja 11—13 pp. kesäk. 1867. Viimemainittuna vuonna saatiin pesyeitä myös 19 p. (kuvattu) ja 28 p. kesäk. (*Sahlberg* ja *Palmén*). Maist. *Hougborg*'in ilmoituksen mukaan on samassa pitäjässä saatu täysimunaisia pesyeitä 4 ja 6 pp. (*b*) kesäk. 1880, 10 p. (*c*), 16 p. ja 18 p. kesäk. 1881, 11, 14 ja 18 pp. kesäk. 1882 sekä 1 ja 6 pp. 1883;

Kolarissa (*Hougborg*) pesye (d) 19 p. kesäk. 1880;

Kittilässä (*Hougborg*) 12 ja 17 pp. kesäk. 1880;

Sodankylässä (*N. Sundman*) kolmen munan pesye (*e*) 18 p. kesäk.

Pudasjärvellä (*Brander*) kesäkuun keskipaikoilla 1869.

Me annamme tässä viiden pesveen mitat:

$$\begin{array}{l} \text{Längd, Pituus:} \\ \text{Bredd, Paksuus:} \end{array} \quad \begin{array}{l} a) \frac{48,5}{33} \frac{47,2}{32,8} \frac{47}{32}; \quad b) \frac{49}{31,5} \frac{48,7}{31,5} \frac{48,7}{31} \frac{47,6}{31,4}; \quad c) \frac{47,2}{31,8} \frac{46,4}{32,1} \frac{45,7}{31,5} \frac{41,4}{31,4}; \quad d) \frac{46,4}{32,5} \frac{44,5}{32,6} \frac{44,4}{33} \frac{42,3}{31,3}; \quad e) \frac{48,9}{31,5} \frac{46,8}{31,4} \frac{46,3}{31} \text{ mill.} \end{array}$$

Totanus calidris LINN.

(Nilsson II 216, Holmgren 819, Westerlund 200, v. Wright-Palmén 153, Malmberg 112, Mela 179, Kinberg 422).

Rödbent snäppa.

Till sin natur är rödbenta snäppan hos oss en kustfogel, ty den förekommer häckande längs alla våra hafskuster. Likvisst trifes den, åtminstone uti de nordligaste delarne af landet, äfven vid vatten-drag i det inre, ehuru fåtaligt. Följande uppgifter angående häckningstiden föreligga:

Pernå, Hudö (*Pelander*) fyra nästan kläckfärdiga ägg den 24 juni 1877;

Borgå (*Aschan*) den 6 juni 1866 (*Melas* samling);

Sibbo skärgård den 2 juni 1861 (*Dahlström*); vid Krämaröarne (*H. A. Hollmerus*) tre ägg den 12 juni 1882;

Kyrkslätt (*N. Sundman*) i medlet af juni 1881;

Porkkala (*Brusiin*) full kull (*a*) i slutet af maj 1880;

Åland, (*G. Wasenius*), fyra friska ägg under en enrisbuske på Lågskär i Ålands haf den 10 juni 1883; Brändö (*Pelander*) tre ny-kläckta ungar och ett ägg den 18 juni 1881; dessutom ett rede med fyra obetydligt legade ägg, och samtidigt tre bon med späda ungar på ett grund;

Klåfskär af Föglö socken (*Sievers*) friska kullar den 2 och 6 juni 1872; hit hör det afbildade exemplaret, som förvaras i finska museum;

Brahestads skärgård (*Hougborg*) något rufvad kull (*b*) den 21 juni 1881;

Torneå skärgård (*Hougborg*) kull (*c*) den 16 juni 1880, och (*d*) den 30 juni 1881.

Längd, Pituus:	42,3	42	41,5	41	45,8	45	44	43	44,5	44,3	43	41,5	40,8	40,6	40,4	mill.
Bredd, Paksuus:	a) 30	30,2	30,1	30,1	b) 30	30	30,1	30,5	c) 30	30,2	30,5	d) 29	29	28,8	29	mill.

Punajalka-vikla.

Luonteeltaan on punajalka vikla meillä merenranta lintu, sillä se tavataan pesivänä kaikilla merenrannoillamme. Kuitenkin viihtyy se, ainakin maamme pohjoisemmissa osissa, myös sisävesien rannoilla, vaikka harvalukuisena. Meillä on tiedossa seuraavat päivämäärät sen pesimisestä:

Pernajassa Hudöössä (*Pelander*) neljä munaa melkein täysi joutu-neilla pojilla 24 p. kesäk. 1877;

Porvoossa (*Aschan*) 6 p. kesäk. 1866 (*Melan* kokoelma);

Sipoon saaristossa 2 p. kesäk. 1861 (*Dahlström*); Krämmärisaarissa (*H. A. Hollmerus*) kolme munaa 12 p. kesäk. 1882;

Kirkkonummella (*N. Sundman*) kesäkuun keskipaikoilla 1881;

Porkkalassa (*Brusiin*) täydellinen pesye (*a*) toukokuun lopulla 1880;

Ahvenanmaalla (*G. Wasenius*) neljä tuoresta munaa katajapensaan alla Lågskäärillä Ahvenan merellä 10 p. kesäk. 1881; Brändöössä (*Pelander*) kolme vasta kuorittua poikaa ja yksi muna 18 p. kesäk. 1881; sitä paitse pesä neljällä hiukan haudotulla munalla, ja samaan aikaan kolme pesyettä askettäin kuorittuja poikia;

Klåfskäärissä Föglön pitäjässä (*Sievers*) tuoreita pesyeitä kesäkuun 2:na ja 6:na päivinä 1872; näihin kuuluu kuvattu muna, joka säilytetään suomalaisessa museossa;

Raahen saaristossa (*Hougborg*) jossakussa määrin haudottu pesye (*b*) 21 p. kesäk. 1881;

Tornion saaristossa (*Hougborg*) pesye (*c*) 16 p. kesäk. 1880, ja (*d*) 30 p. kesäk. 1881.

Totanus ochropus LINN.

(Nilsson II 219, Holmgren 821, Westerlund 201, v. Wright-Palmén 161, Malmberg 112, Mela 180, Kinberg 435).

Gråbent snäppa.

Från alla andra af våra vadare, då vi fränse de hos oss synnerligen sällsynta hägerartade foglarna, skiljer sig denna i afseende å häckningen derigenom, att den värper i träd, nemligen i gamla fo-

Harmaajalka-vikla.

Kaikista muista kahlaajistamme, kun emme ota lukuun meillä tuiki harvinaisia haikaran sukuisia lintuja, eroaa harmaajalka-vikla pesimistavassaan siinä, että se munii puuhun, nimittäin vanhoihin

gel- eller ekorre-bon. Ehuru arten häckar uti vårt område norrut ända i norra Savolaks kunna vi, ledsamt nog, ej meddela något datum för fynd af ägg. De mätte dock läggas tidigt nog i maj månad, ty konrektor *C. A. Aschan* fann år 1870 i Maaninka socken af norra Savolaks nykläckta ungar redan den 4 juni. Det afbildade ägget är taget vid Härtonäs nära Helsingfors af *Bergbom*, — Utaf finska exemplar kunna vi meddela endast få mått (*a*); men derjemte må här anföras mått af tvenne svenska kullar tagna i Vermland, (*b*) den 10 maj 1873, och (*c*) den 21 maj 1882, begge förvarade i *Hougborgs* samling:

Längd, Pituus:	<i>a</i>	40,2	39,3	38,7	37,6	37,3	mill.	
Bredd, Paksuus:		29,5	27,9	28	28	29,8	mill.	— [<i>b</i> 41 39 39 38,5 41 41 39,4 mill.]
								[<i>c</i> 28,4 28,2 28,2 28,3 28,5 28 29 mill.]

Totanus glareola LINN.

(Nilsson II 222, Holmgren 823, Westerlund 201, v. Wright-Palmén 157, Malmberg 112, Mela 180, Kinberg 445).

Kärnsnäppa.

Kärnsnäppan eller grönbenta snäppan är en af våra allmänaste och mest utbredda vadare. Hon vistas, såsom *J. v. Wright* anmärkt, å till en del vattendränkta, tufviga kärrängar, såväl i närheten af, som aflägsset från bebodda ställen, samt på glest skogbevuxna, våta kärr med tufvor och stubbar. I en fördjupning på en tufva i kärret lägger hon här sina fyra ägg, som anträffas, åtminstone i norden, under de tre första veckorna af juni månad. Antagligen häckar fogeln sydligare något tidigare, i fall man får döma deraf att den år 1880 enligt *Hj. Schulman* fanns ymnigt i sydöstra Finland redan i sista veckan af maj, och häckade på orten. — Vi kunna anför följande data:

Från Muonioniska meddelar *Knoblock (Kinberg)*: 1866 den 23, 1868 den 12, 1872 den 4 och 13, samt 1876 den 10 juni. Uti samma socken tog 1867 års expedition ägg den 25 juni (afbildadt). Jemväl i samma socken äfvensom vid Muotkavuoma i södra Enontekis hafva, enligt benägen uppgift af mag. *E. Hougberg*, kullar anträffats: år 1880 den 13 juni; år 1881 den 15 (*a*), 18 (*b*), 22 och 23 juni; år 1882 den 3, 6, 9, 11 (*c*), 12 och 16 juni;

Kittilä (*Hougberg*) den 15 juni 1882 (*d*);

Sodankylä (*N. Sundman*) den 20 juni 1882 (*e*);

linnun- tai oravan-pesiin. Vaikka laji sikiää meillä pohjoiseen päin pohjois Savossa asti emme voi, ikävä kyllä, mainita yhtäkään munan löytö päivämäärää. Arvattavasti se munii jo sangen aikaiseen toukokuussa, sillä konrehtori *C. A. Aschan* löysi vuonna 1870 Maaningalla pohjois Savossa vastakuorittuja poikia jo kesäkuun 4 päivänä. Kuvaton munan on *Bergbom* ottanut Herttonäsin tilalla lähellä Helsinkiä. — Suomalaisista munista meillä on vaan muutamia mittoja (*a*); mutta sen sijaan annamme tässä mitat kahdesta ruotsalaisesta pesyeestä Vermlannista, (*b*) 10 p. toukok. 1873, ja (*c*) 21 p. toukok. 1882, jotka molemmat säilytetään *Hougborgin* kokoelmassa:

Liro.

Liro on yleisempiä ja enimmin levinneitä vikla-lajiamme. Se asustaa, niinkuin *J. v. Wright* on huomauttanut, osittain veden vallassa olevilla mättäisillä suoniityillä, yhtähyvin lähellä kuin kaukana ihmisasunnoista, sekä harvametsäisillä, vetisillä, mättäisillä ja kantoisilla soilla. Mättään syvennykseen se munii neljä munaansa, jotka tavataan, ainakin pohjoisessa, kesäkuun kolmena ensi viikkona. Luultavasti pesii lintu etelämmässä väkän aikaisemmin, jos saa päättää siitä että *Hj. Schulman* tapasi sitä runsaasti ja pesivänä kaakkois Suomessa toukokuun viimeisellä viikolla 1880. — Me voimme luetella seuraavat päivänmäärät:

Muonioniskasta ilmoittaa *Knoblock (Kinberg)*: 1866 23 p., 1868 12 p., 1872 4 ja 13 pp., sekä 1876 10 p. kesäkuuta. Samassa seudussa sai 1867 vuoden retkikunta munia kesäkuun 25 päivänä (kuvattu muna). Myöskin samassa pitäjässä sekä Muotkavuomassa Enontekiäisten eteläosassa on maisteri *E. Hougbergin* hyväntahtoisesti annettujen tietojen mukaan, pesyeitä tavattu: vuonna 1880 toukokuun 13 p:nä, 1881 15 (*a*), 18 (*b*), 22 ja 23 pp.; 1882 3, 6, 9, 11 (*c*), 12 ja 16 pp. kesäkuuta;

Kittilässä (*Hougberg*) 15 p. kesäk. 1882 (*d*);

Sodankylässä (*N. Sundman*) 20 p. kesäk. 1882 (*e*);

IX

Actitis hypoleucos LINN.

(Nilsson II 225, Holmgren 825, Westerlund 192, v. Wright-Palmén 166, Malmberg 113, Mela 182, Kinberg 455).

Drillsnäppa.

Denna den allmännaste af alla våra vadare är utbredd öfver nästan hela området. Äggen läggas på ett underlag af några strån eller löf, bland gräs och smärre buskar, eller i sanden. Full kull af fyra ägg anträffats ibland redan i slutet af maj, vanligen dock i förra hälften af juni:

Halikko (*Levison*) den 4 juni 1867, den 1 juni 1868 och den 18 juni 1869;

S:t Karins (*Levison*) den 11 juni 1858; S:t Marie och i Lundo den 2 juni 1855;

Lojo (*Bj. Lindberg*) den 8 juni 1880;

Kyrkslätt, vid Bobäck (*Pelander*) den 28 maj 1880;

Nyländska skärgården emellan Helsingfors och Borgå mycket allmän, häckande i början af juni (*C. A. Aschan*);

Borgå (*Hollmerus*) kull den 29 maj 1861;

Pernå (*Pelander*) olegad kull den 26 juni 1877;

Gorki vid Svir (*Sievers*) ett ägg den 11 juni 1875;

Hattula (*Collin*) Varassaari kull den 2 juni 1881;

Messuby (*Hougborg*) kull (a) den 5 juni 1882;

Karkku socken i Satakunta (enl. *O. Collin*) betydligt legad kull den 20 juni 1882; obetydligt legad kull år 1883 den 12 juni;

Suonenjoki (*Warén*) kull i medlet af juni 1870;

Kuopio (*Mela*) den 6 juni 1872;

Sotkamo (*A. L. Hollmerus*) kull den 18 juni 1879;

Pudasjärvi (*Brander*) den 3 juni 1868 och ungefär samma tid 1869;

Nedertorneå (*Hougborg*) kull (b) den 8 juni 1879; den 10 juni 1880; och samma dag (c) äfvensom den 18 juni (d) 1882;

Sodankylä (*N. Sundman*) kullar den 14 (e) och 15 (f) juni 1882, samt den 6 juni kull af fem ägg (g) 1883;

Kittilä (*Hougborg*) den 19 maj 1880;

Muonioniska (*Sahlberg* och *Palmén*) den 26 juni 1867, samt den 16 juni 1868 (*Knoblock* enligt *Kinberg*), och den 10 juni 1880 (*Hougborg*);

Rantasipi.

Tämä yleisin kahlaajamme on levinnyt melkein yli koko alamme. Se munii kuloheinä- tahi lehtipohjustalle heinikkoon ja pikku pensastoihin, tahi hiekkaan. Täydellisiä neljän munan pesyeitä tavataan joskus jo toukokuun lopulla, useimmin kuitenkin kesäkuun alussa:

Halikossa (*Levison*) 4 p. kesäk. 1867, 1 p. kesäk. 1868 ja 18 p. kesäk. 1869;

Nummella (*Levison*) 11 p. kesäk. 1858, Rantämäellä ja Liedossa 2 p. kesäk. 1855;

Lohjalla (*Bj. Lindberg*) 8 p. kesäk. 1880;

Kirkkonummella, Bobäckissa (*Pelander*) 28 p. toukok. 1880;

Uudenmaan saaristossa Helsingin ja Porvoon välillä hyvin yleinen pesivänä kesäkuun alussa (*C. A. Aschan*);

Porvoossa (*Hollmerus*) pesye 29 p. toukok. 1861;

Pernajassa (*Pelander*) hautomaton pesye 26 p. kesäk. 1877;

Gorkissa Syvärin ranalla (*Sievers*) yksi muna 11 p. kesäk. 1875;

Hattulassa (*Collin*) Varassaareissa pesye 2 p. kesäk. 1881;

Messukylässä (*Hougborg*) pesye (a) 5 p. kesäk. 1882;

Karkussa Satakunnassa (*O. Collin*'in mukaan) hyvin haudottu pesye 20 p. kesäk. 1882; hiukan haudottu pesye 12 p. kesäk. 1883;

Suonenjoella (*Warén*) pesye kesäkuun keskipaikoilla 1870;

Kuopiossa (*Mela*) 6 p. kesäk. 1872;

Sotkamossa (*A. L. Hollmerus*) pesye 18 p. kesäk. 1879;

Pudasjärvellä (*Brander*) 3 p. kesäk. 1868 ja melkein samaan aikaan 1869;

Alitorniossa (*Hougborg*) pesye (b) 8 p. kesäk. 1879; 10 p. kesäk. 1880; ja samana päivänä (c) sekä 18 p. (d) kesäk. 1882;

Sodankylässä (*N. Sundman*) pesyeitä 14 (e) ja 15 (f) pp. kesäk. 1882, sekä 6 p. kesäk. viiden munan pesye (g) 1883;

Kittilässä (*Hougborg*) 19 p. toukok. 1880;

Muonioniskassa (*Sahlberg* ja *Palmén*) 26 p. kesäk. 1867, sekä 16 p. kesäk. 1868 (*Knoblock*, *Kinberg*'in mukaan), ja 10 p. kesäk. 1880 (*Hougborg*);

Vi äro i tillfälle att meddela mått af åtta ofvan citerade kullar:

Me olemme tilaisuudessa antaa mitat kahdeksasta ylempänä mainitusta pesyeestä:

$$\begin{array}{l} \text{Längd, Pituus:} \\ \text{Bredd, Paksuus:} \end{array} \quad \begin{array}{l} a) \frac{35,5 \ 35,5 \ 35,5 \ 35}{25,5 \ 25,5 \ 25 \ 25,5}; \quad b) \frac{38 \ 36 \ 35,5 \ 35}{25,6 \ 26 \ 26 \ 25}; \quad c) \frac{38,4 \ 38,3 \ 38 \ 37,5}{27,3 \ 27,3 \ 26,5 \ 27,3}; \quad d) \frac{36,5 \ 36,3 \ 36,2 \ 35,5}{26,2 \ 25,5 \ 24,8 \ 25,6}; \quad e) \frac{37,3 \ 37 \ 36,9 \ 35,5}{24,6 \ 26,5 \ 26,4 \ 24,8}; \quad f) \frac{35,7 \ 35 \ 34,6 \ 34,3}{26,2 \ 26 \ 26 \ 25,5}; \\ g) \frac{37,4 \ 35,5 \ 35 \ 35 \ 34,1}{26,4 \ 26 \ 26,3 \ 26,1 \ 25,6}; \quad h) \frac{36 \ 36 \ 35,6 \ 34 \ \text{mill.}}{26,1 \ 25,2 \ 25,2 \ 24,2 \ \text{mill.}} \end{array}$$

(Nilsson II 231, Holmgren 808, Westerlund 203, v. Wright-Palmén 174, Malmberg 111, Mela 178, Kinberg 396).

Viks ladugård vid Helsingfors (*G. Wasenius*) bo med fyra ägg på en sumpig sjöstrand den 15 juni 1882.

Viikin karjatalon maalla lähellä Helsinkiä (*G. Wasenius*) neljän munan pesye vetisellä järven rannalla 15 p. kesäk. 1882.

Längd, Pituus: $\frac{42,3}{29,5}$ 42 41,3 41,4; $\frac{44,8}{30,5}$ 44,6 44,3; $\frac{43,4}{30}$ 42,6 41,8 41,6; $\frac{43,4}{29,7}$ 42,7 42; $\frac{46}{30}$ 44,8 44 42,6; $\frac{42}{29,6}$ 42 40 39 mill.
 Bredd, Paksuus: a) $\frac{29,4}{29,5}$ 30,2 29,5; b) $\frac{30,8}{30}$ 30; c) $\frac{30,1}{29,2}$; d) $\frac{29,5}{29}$; e) $\frac{30,3}{30}$; f) $\frac{29,4}{29}$ 28 mill.

Charadrius (Aegialites) hiaticula LINN.

(Nilsson II 126, Holmgren 767, Westerlund 189, v. Wright-Palmén 86, Malmberg 107, Mela 170, Sundevall 343).

Större strandpipare.

Uti sydliga och mellersta delarne af Finland fortplantar sig denna art blott vid hafskusterna; i norden deremot ej blott vid dessa utan äfven vid vattendrag i landets inre. Från sydkusten ega vi, ehuru arten här ingalunda är sällsynt, för tillfället endast ett datum att meddela, nemligen den 1 juni 1872 då *Sievers* fann tre friska ägg å Klåfskär på Åland. Äggen äro i full kull fyra, såsom hos de flesta vadare. Från norden kunna vi anteckna följande data:

Brahestad (*Hougborg*) kull af 3 ägg (a) den 21 juni 1881;

Uleåborg (*Brander*) den 11 juni 1861;

Ijo (*Brander*) den 19 juni 1863;

Muonioniska (*Hougborg*) kull af tre ägg (b) den 14 juni 1880 samt af 4 ägg (c) den 16 juni; äfven den 19 juni 1880.

Det afbildade ägget är funnet i Enontekis år 1867. — Förutom utaf de tre kullarne må här antecknas (d) mått äfven af några enstaka ägg:

Längd, Pituus:		34,4	34,3	34,2		35,3	34,1	33,2		34,7	32,3	32	31		35	35	34,9	33,7	33,4	33,1	33	32,6	32,6	32,5	mill.
Bredd, Paksuus:	a)	23,5	23,7	24,4	b)	23,7	25	23,9	c)	23,5	24,3	24,5	24	d)	25	24,4	24,1	23,5	24	24,7	24,5	24,2	24	24,1	mill.

Charadrius (Aegialites) curonicus BESEKE (minor M. & W.)

(Nilsson II 128, Holmgren 768, Westerlund 190, v. Wright-Palmén 90, Malmberg 107, Mela 170, Sundevall 345).

Mindre strandpipare.

Blott i de södra och mellersta delarne af landet häckar denna fogel; dess fyra ägg lägges på sanden eller någon tufva, i närheten af sjö- eller flodstrand. Följande data stå oss till buds:

Nordsjöskatan nära Helsingfors (*Aschan*) flera bon den 2 juni 1861;

Borgå trakten (*Hollmerus*) fyra ägg den 15 juni 1856, och ett ägg den 4 juni 1862;

Baggholmen af Brändö på Åland (*Pelander*) fyra något legade ägg den 16 juni 1881;

Räfsö vid Björneborg (*O. Lindebäck*) fyra ägg den 31 maj 1870;

Hattula (Tenhola), i en grop på en sten vid stranden af Vanajavesi, fyra ägg den 27 juni 1881 (*O. Collins* samling); Lepoanlahti

Tyllikurmitsa.

Etelä ja keski Suomessa tämä laji pesii ainoastaan merenranta seuduissa; pohjoisessa sitä vastoin myös sisävesien rannoilla. Etelä rannikoltamme meillä tällä kertaa, vaikka laji täällä ei suinkaan ole harvinainen, ei ole kuin yksi päiväilmoitus tiedossa, nimittäin 1 p. kesäk. 1872, jolloin *Sievers* löysi kolme tuoresta munaa Klåfskäärilla Ahvenan saaristossa. Munat ovat täydessä pesyeessä neljä niinkuin useimmilla kahlaajoilla. Pohjoisesta meillä on seuraavat päivämäärät:

Raahessa (*Hougborg*) kolme munaa (a) 21 p. kesäk. 1881;

Oulussa (*Brander*) 11 p. kesäk. 1861;

Iissä (*Brander*) 19 p. kesäk. 1863;

Muoniossa (*Hougborg*) kolme munaa (b) 14 p. kesäk. 1880 sekä 4 munaa (c) 16 p. kesäk.; myös 19 p. kesäk. samana vuonna.

Kuvattu muna on saatu Enontekiäisissä 1867. — Paitsi kolmesta pesyeestä annamme tässä mitat (d) myös muutamista yksityisistä munista:

Pikku kurmitsa.

Ainoastaan maamme eteläisissä ja keski osissa pesii tämä lintu; sen neljä munaa tavataan hiekalla tahi mättäällä lähellä järven tai joen rantaa. Seuraavat päivämäärät ovat käytettävimmämme:

Nordsjöskatalla lähellä Helsinkiä (*Aschan*) monta pesää 2 p. kesäk. 1861;

Porvoon seudussa (*Hollmerus*) neljä munaa 15 p. kesäk. 1856, ja yksi muna 4 p. kesäk. 1862;

Bagg-saaressa Brändöössä Ahvenan maalla (*Pelander*) neljä vähän haudottua munaa 16 p. kesäk. 1881;

Räpsiössä Porin edustalla (*O. Lindebäck*) neljä munaa 31 p. toukok. 1870;

strand (*O. Sevón*, enl. *O. Collin*) fyra betydligt legade ägg den 16 juni 1883;

Vesilaks (*O. Collin*) betydligt legad kull den 28 juni 1883;

Pälkäne (*Zidbäck*) fyra ägg i juni 1868 vid Onkkala invid Mal-
lasvesi (enligt *O. Collin*);

Kiikais socken i Satakunta (eleven *Koivula*) tvenne bon med
fulla kullar af legade ägg på bara stranden å en holme i Ylinen
Kiikaisjärvi uti slutet af juni 1883 (enligt *O. Collin*);

Kuopio (*Mela*) den 7 juni 1869.

Afbildningen är gjord efter ett ägg ur finska museum, taget i
Ingå af *W. Juslin*.

Hattulassa (Tenholassa) koverroksessa kivellä Vanajaveden ran-
nalla 4 munaa 27 p. kesäk. 1881 (*O. Collin*'in kokoelma); Lepolahden
rannassa (*O. Sevón*, *Collin*'in mukaan) neljä hyvin haudottua munaa
16 p. kesäk. 1883;

Vesilahdessa (*O. Collin*) hyvin haudottu pesye 28 p. kesäk. 1883;
Pälkäneellä (*Zidbäck*) neljä munaa kesäkuussa 1868 Onkkalan
luona Mallasveden rannalla (*O. Collin*'in mukaan);

Kiikaisissa Satakunnassa (oppilas *Koivula*) kaksi pesyettä hau-
dottuja munia paljaalla hiekalla eräässä Ylisen Kiikaisjärven saaressa
kesäkuun lopulla 1883 (*O. Collin*'in mukaan);

Kuopiossa (*Mela*) 7 p. kesäk. 1869;

Kuvattu muna on Inkoosta, *W. Juslin*'in ottama, ja säilytetään
suomalaisessa museossa.

Längd, Pituus:	33	32	30,5	29,8	29,4	29,4	29,1	29	28,2	28,1	28	mill.
Bredd, Paksuus:	21,2	22,1	22,2	21,4	22,3	22	22,7	22	21	21,4	23	mill.

Charadrius (Eudromias) morinellus LINN.

(Nilsson II 133, Holmgren 772, Westerlund 196, v. Wright-Palmén 81, Malmberg 107, Mela 171, Sundevall 335).

Fjällpipare.

Emedan denna art är en fjällfogel finner den uti vårt land häck-
platser blott i dess nordligaste delar. I motsats till flertalet vadare
lägger den vanligen endast tre ägg; men äfven fyra hafva blifvit
anträffade, exempelvis af *Mela* den 25 juni 1870 (mycket legade) på
Dschynfjället vester om Imandra sjö, samt i Enontekis enligt *Houg-*
berg. Det afbildade ägget funnet i sistnämnda kapells gränstrakter
emot Norge, hemfördes af 1867 års expedition. Mag. *E. Hougberg* har
meddelat oss följande uppgifter om datum för fynd af ägg:

År 1880 den 20 juni i Kittilä, den 14 juni i Muonioniska,
samma dag på Ounastunturi (kull *a*), och den 20—22 juni på Raisen-
latva i Enontekis; år 1881 den 18 juni fem kullar med tre ägg på
Ounastunturi, och en med fyra ägg (*b*) den 22 juni (*Brusiins* sam-
ling); år 1882 den 12 juni en kull (*c*) på sistnämnda fjäll. — Näst
efter de tre citerade kullarne angifvas mått utaf ett antal ägg ur
olika reden (*d*):

Längd, Pituus:		39,5	39	38,7		41,5	41	40,2	40		44,6	43	40,9		42,2	41,4	40,2	40,2	40	39,1	mill.
Bredd, Paksuus:	a)	27	25,8	25,6	b)	29,3	28,2	27,3	28,4	c)	28,5	28,5	30	d)	27,8	27,5	27,5	27,4	27,9	28,1	mill.

Kärjäkurmitsa.

Koska tämä laji on tunturilintu niin se meidän alallamme löytää
pesimäpaikkoja ainoastaan maamme pohjoisimmissa osissa. Munii
useimmiten ainoastaan kolme munaa, ja eroaa siinä suhteessa useim-
mista kahlaajista; mutta myös neljän munan pesyeitä on tavattu, esim.
Mela 25 p. kesäk. 1870 (hyvin haudottuja) Dschyn-tunturilla Imante-
ron länsi rannalla, sekä Enontekiäisissä *Hougberg*'in mukaan. Kuvattu
muna on viimeainitun kappelin rajalta Ruijaa vasten, 1867 vuoden
retkikunnan tuoma. Maist. *E. Hougberg* on antanut meille seuraavat
päivämäärät muna löydöistä:

1880 20 p. kesäk. Kittilässä; 14 p. kesäk. Muonioniskassa, sa-
mana päivänä Ounastunturilla (pesye *a*), ja 20—22 pp. kesäk. Raisen-
latvalla Enontekiäisissä; 1881 18 p. kesäk. viisi kolmen munan pe-
syettä Ounastunturilla, ja yksi neljän munan pesye (*b*) 22 p. kesäk.
(*Brusiin*'in kokoelma); vuonna 1882 12 p. kesäk. pesye (*c*) viime mai-
nitulla tunturilla. — Mainittujen pesyeiden jälkeen annamme mittoja
yksityisistä munista eri pesyeistä (*d*):

Charadrius apricarius LINN.

(Nilsson II 139, Holmgren 777, Westerlund 195, v. Wright-Palmén 94, Malmberg 108, Mela 171, Sundevall 340).

Ljungpipare.

Allmänare häckar ljungpiparen i de nordligare delarne af landet ända upp på fjällmyrarne, men den trifves på myrar och hedar äfven långt sydligare, ställvis ända vid 62:dra breddgraden. I Suomenjoki fälde *E. J. Warén* den 31 maj 1871 en hona med ett ljust ännu icke fläckadt ägg uti äggledaren. Någon gång anträffas full kull redan i maj månad, men vanligen först under förra hälften af juni, såsom framgår af följande data:

Oripää (*Lindebäck*) fyra ägg den 8 juni 1879;
Sotkamo (*Hollmerus*) tre ägg den 10 juni 1879;
Pudasjärvi (*Brander*) full kull den 6 juni 1879;
Sodankylä (*N. Sundman*) tre ägg (*a*) den 31 maj 1883;
Kittilä (*Hougborg*) full kull den 10 (*b*), 12 och 18 juni 1880, äfvensom (*c*) den 19 juni 1882;

Muonioniska (*Brusiins* saml.) tre ägg (*d*) den 18 juni 1881; från samma socken är det afbildade ägget hemfördt af 1867 års expedition;

Enontekis (*Mela*) den 25 juni 1867. *Hougborg* har härifrån erhållit kullar tagna på Raisenlatva den 12 och 18 juni 1880, samt den 22 juni 1882, och vid Koutokeino tre ägg (*e*) den 20 juni 1882.

Emedan flera enstaka ägg visa extremare mått, än de citerade kullarne, hafva vi velat anföra äfven dessa (*f*):

Längd, Pituus:																										
Bredd, Paksuus:	a)	$\frac{52,2}{34,1}$	$\frac{52,2}{34,3}$	$\frac{51,2}{33,9}$	b)	$\frac{53,5}{35,5}$	$\frac{52,4}{36,3}$	$\frac{52,2}{36}$	$\frac{50,4}{36}$	c)	$\frac{52}{34,8}$	$\frac{52}{34,2}$	$\frac{51,5}{34,7}$	$\frac{50}{35}$	d)	$\frac{51}{34}$	$\frac{50}{35,3}$	$\frac{49}{35,8}$	e)	$\frac{52}{34,5}$	$\frac{51}{34}$	$\frac{50}{33,8}$	f)	$\frac{55,7}{35,7}$	$\frac{55,5}{35,7}$	$\frac{55}{35,5}$

Tunturikurmitsa.

Yleisenä pesii tunturikurmitsa maamme pohjoisosissa tunturi-jängillä asti, mutta viihtyy myös jängillä ja kankailla paljo etelä-mässä, paikoin 62:seen leveyspiiriin saakka. Suomenjoella ampui *E. J. Warén* toukokuun 31 p. 1871 naaraslunnun, jolla oli vaalea vielä täp-lätön muna munanjohtajassa. Joskus tavataan täysi pesye jo touko-kuussa, mutta tavallisesti vasta kesäkuun alkupuolella, niinkuin näh-dään seuraavista päiväilmoituksista:

Oripäässä (*Lindebäck*) neljä munaa 8 p. kesäk. 1879;
Sotkamossa (*Hollmerus*) kolme munaa 10 p. kesäk. 1879;
Pudasjärvellä (*Brander*) täysi pesye 6 p. kesäk. 1879;
Sodankylässä (*N. Sundman*) kolme munaa (*a*) 31 toukok. 1883;
Kittilässä (*Hougborg*) täysi pesye 10 (*b*), 12 ja 18 pp. kesäk. 1880, sekä (*c*) 19 p. kesäk. 1882;

Muonioniskassa (*Brusiin'*in kokoelma) kolme munaa (*d*) 18 p. kesäk. 1881; samasta pitäjästä toi 1867 vuoden retkikunta kuvatun munan;

Enontekiäisissä (*Mela*) 25 p. kesäk. 1867. *Hougborg* on siellä saanut pesyeitä, otetut Raisenlatvalta 12 ja 18 pp. kesäk. 1880, sekä 22 p. kesäk. ja 1882, Koutokeinosta kolme munaa (*e*) 20 p. kesäk. 1882.

Koska useat yksityiset munat mitassaan eivät sovellu tässä mai-nittujen pesyeiden mittaan, tahdomme luetella nekin (*f*):

Vanellus cristatus M. & W.

(Nilsson II 149, Holmgren 791, Westerlund 196, v. Wright-Palmén 103, Malmberg 109, Mela 174, Sundevall 333).

Tofsvipa.

Häckande förekommer vipan uti vårt område endast i dess syd-liga delar ända upp till Tammerfors trakten. Det afbildade ägget, tillhörande finska museum (*a*), är taget i Uskela socken af hemmans-

Töyhtöhyppä.

Pesivänä löytyy töyhtöhyppä ainoastaan alamme eteläosassa Tampereen tienoille asti. Kuvatun munan, joka on suomalaisen mu-seon oma (*a*) on tilanomistaja *G. Hemanus* ottanut Uskelassa. Yhden

egaren *G. Hemanus*. Vi kunna här meddela endast ett datum, nemligen den 4 maj 1882, då stud. *Ernst Wasenius* vid Vik nära Helsingfors Gammelstad på en sumpig äng nära sjöstrand fann en frisk kull (*b*) af fyra ägg som öfverlemnades till finska museum; boet bestod endast af några få grässtrån. År 1881 anträffades dersamma städes (*G. Wasenius*) den 6 juni ett bo med fyra nyss kläckta ungar.

Längd, Pituus:		46,6	45,7		47,6	47,5	46,4	46,4	mill.
Bredd, Paksuus:	a)	31,6	32,3	b)	32,6	33,1	32,5	31,3	mill.

ainoan päivätiedon voimme tässä antaa, nimittäin 4 p. toukok. 1882, jolloin ylioppilas *Ernesti Wasenius* Viikin karjatalon maalla Helsingin lähistössä vetisellä niityllä lähellä rantaa löysi tuoreen neljän munan pesyeseen (*b*), jonka hän lahjoitti suomalaiseen museoon. Vuonna 1881 lyösi samoilla paikoin *G. Wasenius* kesäkuun 6 p. pesän, jossa oli neljä vasta kuorittua poikaa.

Strepsilas interpres LINN. (collaris M. & W.).

(Nilsson II 153, Holmgren 782, Westerlund 202, v. Wright-Palmén 109, Malmberg 109, Mela 173, Sundevall 329).

Roskarl.

Hafskusterna utgöra roskarlens uppehållsorter, och fogeln häckar endast längs dessa. Dess 3—4 ägg läggas under juni månad i en liten grop på stranden. Vi hafva att tillgå följande data och mått af kullar (*a—d*) eller enskilda ägg (*e*):

Helsingfors (*Melas* samling) Enskär den 15 juni 1863; från samma nejd är det afbildade ägget taget den 16 juni 1872 af *A. Hintze*;

Kyrkslätt (*N. Sundman*) kullar den 7 och 20 juni 1881;

Porkkala (*Brusiin*) en kull (*a*) de sista dagarne af maj 1880;

Åland, Klåfskär (*Sievers*) år 1872 tre ägg den 5 juni, två och fyra i skilda bon den 7 juni och ytterligare en kull den 17 juni; i Kökar tog *V. Spoof* kullar den 10 juni 1882. På Brändö Baggholme en kull den 20 juni 1881 (*Pelander*);

Brahestads skärgård (*Hougborg*) kull (*b*) den 21 juni 1881;

Uleåborgs skärgård (*Hougborg*) legad kull (*c*) den 28 juni 1881;

Torneå skärgård (*Hougborg*) kull (*d*) den 16 juni 1880;

På Hvita hafvets vestkust emellan Knjasha och Kantalaks häckande på skär, der olegade ägg erhöles af *Enwald* den 11 juni 1883.

Längd, Pituus:		41,8	41,6	41,2	41		41	39,8	39,6	39		44,3	44	44	42,4		42,2	41,5	41	40		43,7	43,3	43,3	42,6
Bredd, Paksuus:	a)	28,2	28,5	29	29,5	b)	29,5	28,7	29,2	29,2	c)	27,5	28,4	28	28,4	d)	29,4	29	29,3	29	e)	29,7	30,3	28,4	28,8
							42,5	42,3	40,4	40,3	40	39,2	mill.												
							28	29	34,1	28,4	30	28,5	mill.												

Luotolainen.

Luotolainen asuu ja pesii ainoastaan meren rannoilla. Kesäkuussa se munii 3—4 munaansa pieneen koverrokseen rannalla. Meillä on käytettävänä seuraavat päivämäärät ja mitat pesyeistä (*a—d*) ja yksityisistä munista (*e*):

Helsingissä (*Melan* kokoelma) Enskäärissä 15 p. kesäk. 1863; samoilta paikoin on kuvattu muna, jonka *A. Hintze* otti 16 p. kesäk. 1872;

Kirkkonummella (*N. Sundman*) pesyeitä 7 ja 20 pp. kesäk. 1881; Porkkalassa (*Brusiin*) pesye (*a*) toukokuun viime päivinä 1880; Ahvenassa, Klåfskäärillä (*Sievers*) vuonna 1872 kolme munaa kesäk. 5 päivänä, kaksi ja neljä munaa eri pesissä 7 p. kesäk. ja vielä yksi pesye 17 p. kesäk.; Köökarissa otti *V. Spoof* pesyeitä 10 p. kesäk. 1882. Brändöön Bagg-saarella pesye 20 p. kesäk. 1881 (*Pelander*);

Raahan saaristossa (*Hougborg*) pesye (*b*) 21 p. kesäk. 1881;

Oulun saaristossa (*Hougborg*) haudottu pesye (*c*) 28 p. kesäk. 1881;

Tornion saaristossa (*Hougborg*) pesye (*d*) 16 p. kesäk. 1880;

Wienan meren länsirannalla, Näseen ja Kantalahden kylien välillä tapasi *Enwald* sen pesivänä karilla, ja sai tuoreita munia (*e*) kesäkuun 11 p. 1883.

Haematopus ostreologus LINN.

(Nilsson II 156, Holmgren 786, Westerlund 68, v. Wright-Palmén 114, Malmberg 109, Mela 172, Sundevall 350).

Strandskata.

I vårt område, såsom äfven annorstädes, är strandskatan en äkta kustfogel, häckande uteslutande längs hafskusterna. Hon lägger här 2, 3 eller 4 ägg i en fördjupning af marken; i botten af boet fann *Sievers* på Åland än små barkflisor, än små stenar. Vi hafva erhållit följande meddelanden om tiden för äggläggningen:

Nyländska skärgården, Nordsjöskatan nära Helsingfors tre ägg den 31 maj 1861 (*Aschan*);

Åland: Klåfskär (*Sievers*) år 1872 den 1 och 2 juni tvenne förlegade ägg, den 3 juni tre friska; tvenne ägg den 30 juni 1883 (*G. Wasenius*); Kökar (*V. Spoof*) kull af fyra ägg den 24 maj samt Klåfskär i början af juni 1882. Brändö (*Pelander*) år 1881 den 19 juni tre mycket rufvade ägg och den 3 juli ägg med stora ungar;

Nykarleby (*Lindebäck*) tre ägg i slutet af maj 1855;

Brahestad (*Hougborg*) tvenne ägg (*a*) den 21 juni 1881;

Kantalaks (*Mela*) tvenne ägg (*b*) den 25 juni 1870; *Enwald* erhöi här olegade ägg den 12 juni 1883;

Kola (*Enwald*) olegade kullar (*c*, *d*, *e*) den 12 juni 1883.

Det afbildade exemplaret är tagit i Esbo af *Pipping*. — Efter kullarne (*a—e*) meddela vi mått (*f*) af några enskilda exemplar:

Längd, Pituus:	<i>a</i>	57,7	56,5	<i>b</i>	57	54,8	<i>c</i>	56,4	55,3	55,1	<i>d</i>	54,7	54,2	51,5	<i>e</i>	54	53,3	59,8	<i>f</i>	59,7	58,6	58	53,6	mill.
Bredd, Paksuus:	<i>a</i>	39	38,3	<i>b</i>	39,5	37,6	<i>c</i>	41,2	41,5	40	<i>d</i>	39,6	42	40	<i>e</i>	40	41,2	38,8	<i>f</i>	38,6	39	37,7	38,3	mill.

Rantaharakka.

Rantaharakka on meillä, niinkuin muuallakin, oikea merenrantalintu, pesien ainoasti rannikko seuduissa. Se munii 2, 3 tai 4 munaa koverrokseen rannalla; pesän pohjassa löysi *Sievers* Ahvenan maalla milloin pieniä kaarnan muruja, milloin pieniä kiviä. Me olemme saaneet seuraavat ilmoitukset sen pesimäajasta:

Uudenmaan saaristossa, Nordsjöskatalla lähellä Helsinkiä kolme munaa 31 p. toukok. 1861 (*Aschan*);

Ahvenanmaalla: Klåfskäärissa (*Sievers*) vuonna 1872 1 ja 2 pp. kesäk. kaksi haudottua munaa, 3 p. kesäk. kolme tuoresta munaa; kolme munaa kesäk. 30 p. 1883 (*G. Wasenius*); Köökarissa (*V. Spoof*) neljän munan pesye 24 p. toukok., ja Klåfskäärissa kesäkuun alussa 1882; Brändöössä (*Pelander*) vuonna 1881 kesäkuun 19 p. kolme hyvin haudottua munaa ja keinäkuun 3 p. munia joissa oli suuret pojat;

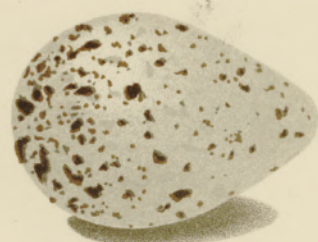
Uudessa Kaarlepyyssä (*Lindebäck*) kolme munaa toukokuun lopulla 1855;

Raahessa (*Hougborg*) kaksi munaa (*a*) 21 p. kesäk. 1881;

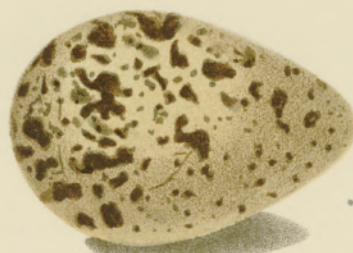
Kantalاهدella (*Mela*) kaksi munaa (*b*) 25 p. kesäk. 1870; *Enwald* sai siellä tuoreita munia 12 p. kesäk. 1883;

Kuolassa (*Enwald*) hautomaton pesye kesäkuun keskipoikoilla 1883;

Kuvatun munan on *Pipping* ottanut Espoossa. — Pesyeiden (*a—e*) jälkeen luettelemme (*f*) muutamain yksityisten munain mitat:

Totanus ochropus L.
Gräbent snäppa. Harmaajalka vikla.

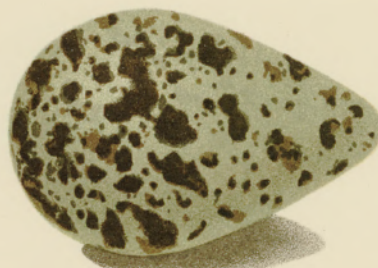
Totanus calidris L.
Rödbent snäppa. Punajalka vikla.

Totanus glareola L.
Kärnsnäppa. Liro.

Numenius phaeopus L.
Småspof. Pieni kuovi.

Totanus fuscus L.
Svartgrå snäppa. Musta vikla.

Limosa lapponica L.
Myrspof. Punakuovi.

Numenius arcuata L.
Storspof. Iso kuovi.

Totanus glottis L.
Gluttsnäppa. Valkea vikla.

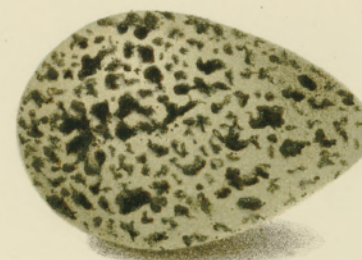
Limosa ægocephala L.
Rödspof. Mustapyrstö-kuovi.

Charadrius morinellus L.
Fjellpipare. Keräjäkurmitsa.

Charadrius curonicus Beseke.
Mindre strandpipare. Pikku kurmitsa.

Vanellus cristatus M. & W.
Tofsvipa. Töyhtöhyppä.

Streptopelia interpres L.
Roskarl. Luotolainen.

Charadrius hiaticula L.
Större strandpipare. Tylli kurmitsa.

Charadrius apricarius L.
Ljungpipare. Tunturikurmitsa.

Machetes pugnax L.
Brushane. Suokulainen.

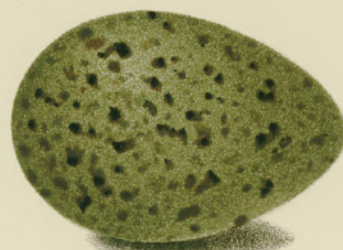
Haematopus ostralegus L.
Strandskata. Rantaharakka.

Actitis hypoleucos L.
Drillsnäppa. Rantasipi.

Larus ridibundus L.
Skrattmås. Naurulokki.

Larus minutus Pall.
Dvergmås. Pikku lokki.

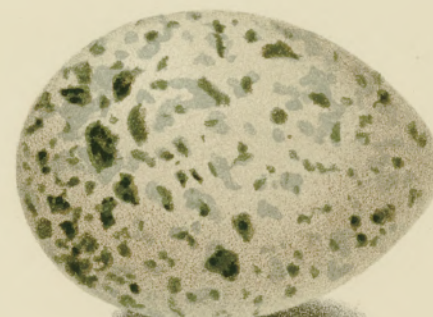
Larus canus L.
Fiskmås. Kalalokki.

Larus fuscus L.
Sillmås. Selkälokki.

Larus marinus L.
Hafstrut. Merilokki.

Larus tridactylus L.
Tretåig mås. Kolmevarpainen lokki.

Larus glaucus Brünn.
Borgmästare. Iso lokki.

Larus argentatus Brünn.
Gråtrut. Harmaa lokki.

